

Kontrola fitosanitarna ziemniaków - jakie są ułatwienia?

Autor: Ewa Ploplis

Data: 13 marca 2018

Obecnie kontrola fitosanitarna ziemniaków nie jest już tak restrykcyjna, jak w latach ubiegłych. Nie wszyscy producenci o tym wiedzą. Jakie zmiany zostały wprowadzone?

Główny inspektor ochrony roślin i nasiennictwa mówi dla agroFakt o obowiązujących udogodnieniach fitosanitarnych i zaprasza producentów do wojewódzkich inspektoratów w celu zapoznania się z już obowiązującymi przepisami.

Konieczna kontrola fitosanitarna ziemniaków

W 2004 r. Polska została zobligowana przez Unię Europejską do przyjęcia dodatkowych wymagań fitosanitarnych obowiązujących przy wysyłce ziemniaków do innych państw członkowskich. Wiązało się to właśnie z wyższym poziomem występowania bakterii Cms w porównaniu z innymi państwami członkowskimi. Znaczenie miały tu także przypadki wysyłki do innych państw członkowskich ziemniaków, które okazywały się porażone przez tę bakterię.

Wymagania te obejmowały konieczność zaopatrywania wysyłanych ziemniaków w zaświadczenia potwierdzające, że są one wolne od bakterii Cms. Należało również plombować przesyłki oraz przeprowadzać badania, przy zwiększonej do 400 bulw próbie pobieranej z każdych 25 t (zamiast standardowych 200 bulw) wysyłanych partii ziemniaka oraz wszystkich innych partii ziemniaka pochodzących z tego samego gospodarstwa. Później udało się doprowadzić do złagodzenia tego wymogu w gospodarstwach wykorzystujących wyłącznie badany materiał nasadzeniowy. Obowiązkowe były badania jedynie wysyłanej partii.

Większa kontrola fitosanitarna

W latach 2016-2017, w stosunku do lat wcześniejszych, istotnie wzrosła liczba przesyłek ziemniaków wysyłanych do innych państw członkowskich, zaopatrzonych w zaświadczenia wydane przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN). W latach 2013-2015 wydano odpowiednio 143, 123 i 251 zaświadczeń dla odpowiednio 3198 t, 2677 t i 5364 t ziemniaków. W 2016 r. wydanych zostało 1725 zaświadczeń dla 43194 t. W 2017 r. wydano 1176 zaświadczeń dla 12631 t ziemniaków – wynika z danych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Mniej bakteriozy – łagodniejsze kontrole fitosanitarne ziemniaków

W ostatnich latach w Polsce udało się istotnie ograniczyć występowanie bakteriozy. Jest ono jednak nadal znacząco wyższe, niż w pozostałych państwach członkowskich. W sezonie 2016/2017 w Polsce poziom porażenia ziemniaków towarowych wynosił 5,3%. W pozostałych państwach członkowskich UE tylko 0,93% – wynika z danych resortu rolnictwa.

fol. Ewa Ploplis

Andrzej Chodkowski, główny inspektor ochrony roślin i nasiennictwa, (PIORiN)

– Polskie rolnictwo wykonało ogromny postęp, jeżeli chodzi o zapewnienie zdrowotności upraw. Poziom porażenia bakteriozą w chwili wstąpienia Polski do Unii Europejskiej wynosił prawie 25%. Obecnie został ograniczony do ok. 5%. To jest bardzo dobry wskaźnik – mówi dla agroFakt minister Andrzej Chodkowski, główny inspektor ochrony roślin i nasiennictwa. – Natomiast jeżeli chodzi o produkcję sadzeniaków, to tutaj stwierdzenia bakteriozy są notowane dosłownie w setnych części procentów. Można powiedzieć, że produkcja materiału siewnego pod tym względem jest w pełni zdrowa – dodaje.

Uproszczona kontrola fitosanitarna eksportowanych ziemniaków

Dzięki przeprowadzonym negocjacjom z KE i państwami członkowskimi, zostały wprowadzone w systemie wysyłki ziemniaków uproszczenia. Są one regulowane rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 26 kwietnia 2017 r.

– W ub. r. minister rolnictwa, po negocjacjach z komisarzem ds. zdrowia UE i po uzgodnieniach z Komisją Europejską, wydał rozporządzenie w sprawie zwalczania bakteriozy – komentuje A. Chodkowski.

Kontrole fitosanitarne ziemniaków – jakie udogodnienia?

fot. pixabay

Obecnie producenci mogą skorzystać z ułatwień, jeśli chodzi o kontrole fitosanitarne produkcji ziemniaków

Obecnie obowiązują następujące uproszczenia, jeśli chodzi o kontrole fitosanitarne:

- możliwość uzyskania dla gospodarstwa statusu miejsca produkcji wolnego od bakterii Cms – zgodnie z Międzynarodowym Standardem w zakresie Środków Fitosanitarnych nr 10 (wobec bulw z takiego gospodarstwa nie jest wymagane badanie laboratoryjne przed wysyłką na rynki UE),
- w przypadku wysyłki ziemniaków z miejsc produkcji nieposiadających statusu miejsca produkcji wolnego od Cms, do badań na obecność tej bakterii jest pobierana próba 200 bulw z każdego 25 t, tj. dwukrotne obniżenie kosztów badań,
- odstąpienie od obligatoryjnego plombowania środków transportu, w jakich przewożone są ziemniaki tj. nie ma obowiązku obecności inspektora podczas załadunku, co pozwala na wysyłkę poza godzinami pracy PIORiN.

Co oznacza uproszczona kontrola fitosanitarna ziemniaków w praktyce?

fot. pixabay

W wojewódzkich inspektoratach PIORiN można uzyskać informacje i pomoc odnośnie ułatwień dot. kontroli fitosanitarnych ziemniaków

– Obowiązujące rozporządzenie wprowadza kilka udogodnień – nowych rozwiązań dla polskich producentów i eksporterów ziemniaków. Pierwsze udogodnienie to obniżenie poziomu badań laboratoryjnych. Obniża ono koszty naszych producentów, którzy chcą sprzedawać ziemniaki w innych krajach UE. Drugie udogodnienie to odejście od obowiązku plombowania każdego TIR-a, który wyjeżdżał z Polski przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Trzecie udogodnienie to możliwość ustanowienia miejsc produkcji wolnych od bakteriozy. W tym miejscu upatrywałbym dużej szansy dla producentów na to, aby wykazać, że to miejsce urzędowo jest wolne od choroby – komentuje A. Chodkowski.

Łatwiejsza kontrola fitosanitarna ziemniaków – pomocą wojewódzcy inspektorzy

– Przepisy dotyczące ułatwień kontroli fitosanitarnej już obowiązują. Producenci podchodzą do tego ostrożnie. Nie znają tego mechanizmu. My zapraszamy do Wojewódzkich Inspektoratów. Przekażemy wszystkie informacje, bo to jest dla naszych producentów korzystne rozwiązanie – informuje główny inspektor Chodkowski.